

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

**ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ
ΣΤΑ ΓΝΩΣΤΙΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΤΟΥ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΠΕΔΙΟΥ: ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΓΙΑ ΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ**

Γεωγραφία στο Γυμνάσιο στον 21^ο Αιώνα

Κατερίνα Κλωνάρη

Επικ. Καθηγήτρια, Τμήμα Γεωγραφίας
Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Περιεχόμενα παρουσίασης

Σχολική Γεωγραφία:

- Ανάγκη για αλλαγή
- Η δύναμη της γεωγραφίας
- Ευκαιρίες σε αυτό
- Κίνδυνοι που πρέπει να λάβουμε υπόψη

Ανανέωση του αντικειμένου

Η καλύτερη προσέγγιση θα πρέπει να επιτρέπει τον πειραματισμό.

Σήμερα, πρέπει να μας προβληματίζει το ότι πολλοί εκπαιδευτικοί διδάσκουν το μάθημα χωρίς την κατάλληλη επιμόρφωση και γνώση. Το πρόγραμμα θα πρέπει να δίνει τη δυνατότητα και να ενθαρρύνει τη χρήση διαφορετικών στρατηγικών από τους εκπαιδευτικούς ώστε να δίνουν κίνητρα στους μαθητές για συμμετοχή και δράση, γνωρίζοντας ότι βρίσκονται σε μια ευαίσθητη ηλικία, και να τις αναπροσαρμόζουν ανάλογα. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι ο καθένας θα κάνει ότι θέλει...(χωρίς σκοπούς και στόχους).

Το αποτέλεσμα πρέπει να είναι ένα ΑΠΣ που θα

- κατάλληλο *για τον 21^ο αιώνα
οικονομία, κοινωνία, περιβάλλον ,
τεχνολογία*
- προσαρμοσμένο *Για τις ανάγκες των μαθητών
σε διαφορετικά σχολεία και σε
διαφορετικές συνθήκες*
- προκλητικό *πραγματικό κοινό
πραγματικούς σκοπούς, που να αξίζουν
τον κόπο
πραγματικές δεξιότητες*
- εμπνευσμένο *θελκτικό, ευχάριστο
διευρύνει ορίζοντες*

Και ένα ΑΠΣ που θα κάνει τους μαθητές ικανούς να

- διατηρούν περισσότερο

*να εξασφαλίζουν μάθηση
να συνεχίζουν στη ίδια
κατεύθυνση
να ανακεφαλαιώνουν*

- να διερευνούν σε βάθος

*να φθάνουν σε εννοιολογική
κατανόηση
να προχωρούν κάτω από την
επιφάνεια*

- να ξεπερνούν τα όρια

*συνδέουν μαθήματα
να προχωρούν πέρα από τις
πύλες του σχολείου*

Και ένα ΑΠΣ που οικοδομεί

- συνοχή
- σημαντικό για όλους τους μαθητές
- κάνει δημιουργική (ευφάνταστη) χρήση των πηγών

*οικοδομώντας πάνω σε...
αποφεύγοντας επαναλήψεις*

*γιατί το κάνω αυτό;
πως μπορώ να
χρησιμοποιήσω ότι έχω
μάθει;*

*δημιουργική εμπλοκή με το
μάθημα σε συνεργασία με τις
δεξιότητες του εκπαιδευτικού*

Αναθεωρώντας τα αντικείμενα διδασκαλίας

Μια καινούργια ματιά στο αντικείμενο: γεωγραφία

Μια σημαντική άποψη

Η γεωγραφία είναι σημαντική στην ανάπτυξη διερευνητικής και κριτικής σκέψης για θέματα που επηρεάζουν τον κόσμο και τις ζωές των ανθρώπων, τόσο στο παρόν όσο και στο μέλλον.

Η γεωγραφία εμπνέει τους μαθητές να σκεφθούν για τον τόπο τους στο κόσμο, τις αξίες τους και τις ευθύνες στους άλλους ανθρώπους, στο περιβάλλον και στην διατήρηση του πλανήτη.

*Λ γότερο περ γραφ κό περ εχόμενο αλλά αυξανόμενη εστ αση του
αντ κε μένου... σε έννο ες κλε δ ά κα δεξ όητες που
υποστηρ ζουν το αντ κε μενο.*

Γνώσεις/ικανότητες
Ενότητες
Υποενότητες
Μαθήματα

9 βασικές έννοιες
4 βασικές
διαδικασίες
4 περιοχές μελέτης
του περιεχομένου

Βασικές έννοιες

Θέση

Τόπος

Χώρος

Κλίμακα

Περιοχή

Αλληλεξάρτηση

Περιβαλλοντικές αλληλεπιδράσεις και
αιεφόρος ανάπτυξη

Φυσικές και Ανθρωπογενείς διαδικασίες

Πολιτιστική κατανόηση και διαφορετικότητα

Βασικές διαδικασίες

- Γεωγραφική έρευνα
- Εργασία πεδίου και μάθηση έξω από την τάξη
- Χαρτογραφικός, οπτικός και ψηφιακός εγγραμματισμός
- Γεωγραφική επικοινωνία

Εύρος και περιεχόμενα

Έρευνες εστιάζουν σε:

- ποικιλία κλιμάκων
- τόπους, θέματα και προβλήματα
- καίριες πτυχές της Ελλάδας, Ευρώπης και περιφερειών/χωρών σε 'διαφορετικές μορφές ανάπτυξης'
- φυσική γεωγραφία
- ανθρωπογεωγραφία
- αλληλεπιδράσεις ανθρώπου-περιβάλλοντος

Δυνατότητες του ΑΠΣ

- Κάνει συνδέσεις με άλλα θέματα και την ευρύτερη διδακτέα ύλη
- Επιτρέπει τη διερεύνηση θεμάτων που σχετίζονται με την Ελλάδα και τον κόσμο (συμπεριλαμβανομένων και θεμάτων στα δελτία ειδήσεων)
- Προωθεί τη συμμετοχή στην ενημέρωση, υπεύθυνα δράση, σε έρευνες στον πραγματικό κόσμο, ατομικά και σε ομάδες
- Προτείνει τη χρήση ποικίλων πόρων, συμπεριλαμβανομένων των ΓΣΠ
- Προτείνει ποικίλες προσεγγίσεις για την έρευνα
- Χτίζει το περιεχόμενο της γεωγραφίας και με βάση τις προσωπικές εμπειρίες

Διαθεματικές διαστάσεις του ΑΠΣ

Οι μη εμφανώς οριζόμενες Διαθεματικές διαστάσεις του προγράμματος υπάρχουν και αντικατοπτρίζουν τις βασικές ιδέες και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η κοινωνία και οι οποίες έχουν συνέπειες για τους πολίτες.

- Ταυτότητα και πολιτισμός
- Ευρωπαϊκή διάσταση/ παγκοσμιοποίηση
- Συμμετοχικότητα και επικοινωνία
- Μετακινήσεις
- Αειφορία και παγκόσμια διάσταση
- Τεχνολογία και πολυμέσα
- Δημιουργικότητα και κριτική σκέψη

Τρεις ερωτήσεις που αφορούν τα ΑΠΣ

- Τι θέλουμε να πετύχουμε;
- Πως θα οργανώσουμε τη μάθηση;
- Πως θα γνωρίζουμε αν πετύχαμε τους σκοπούς και τους στόχους μας

Όραμα Οργάνωση Αξιολόγηση

Η εκπαιδευτικοί που διδάσκουν τη Γεωγραφία στον 21^ο Αιώνα

Θα πρέπει να απομακρυνθούν από την
λογική ότι η γεωγραφία είναι η αποστήθιση
"όρων και γεγονότων"

(και αντί αυτού)

Να καλλιεργήσουν την κατανόηση βασικών
εννοιών, σχέσεων/αλληλεπιδρασεων,
διαδικασιών κ.α μέσα από τη χρήση π.χ.
"NT, εργασίας πεδίου, και σχεδίων
εργασίας"

Γιατί η Γεωγραφία είναι σημαντική

Γιατί είναι σημαντική η Γεωγραφία

Είναι ένα αντικείμενο που αποτελεί πηγή πληροφορίας και απασχόλησης για σύγχρονα θέματα (21^{ου} αιώνα).

Κάποια σύγχρονα **θέματα**:

- Παγκόσμια κλιματική αλλαγή
- Άνιση κατανομή
 - πόρων
 - πλούτου
 -
- Μετανάστευση

Γιατί είναι σημαντική η Γεωγραφία

Ή, τι γίνεται με

- ενεργειακή ασφάλεια;
- ασφάλεια του νερού;
- επισιτιστική ασφάλεια;

Γιατί είναι σημαντική η Γεωγραφία

Δηλαδή, η κατανόηση για

Αειφόρο Ανάπτυξη

Η Γεωγραφία είναι σημαντική!

Γιατί,

Μπορεί να συμβάλει σε συνειδητές επιλογές που είναι σημαντικές

Για παράδειγμα,

“Η Γεωγραφική Σκέψη” εκτιμά

- διαφορετικές οπτικές - π.χ. τόπους
- διασυνδεσιμότητα - π.χ. κλίμακα
- αλληλεξάρτηση - π.χ. φυσικών /ανθρώπινων
- ανάλυση, αξιολόγηση και σύνθεση

Είναι ένα αντικείμενο που ασχολείται με τον 'σύγχρονο και πραγματικό κόσμο'.

"Η Γεωγραφία για τη ζωή" ενθαρρύνει:

- τη μάθηση έξω από την τάξη
- τον εντοπισμό και την κατανόηση σύγχρονων αλλαγών
- τη χρήση της γεωγραφικής φαντασίας για να βοηθήσει να οραματιζόμαστε το μέλλον
- την έμπνευση, το θαυμασμό και τον ενθουσιασμό

Το σχέδιο δράσης για τη Γεωγραφία

Ο σκοπός (το διακύβευμα) του σχεδίου δράσης είναι:

‘Να δώσουμε σε διευθυντές, εκπαιδευτικούς, μαθητές, στον καθένα, μια καθαρή εικόνα για το τι είναι η γεωγραφία και ποια είναι η σημασία και η δύναμη της στον 21^ο αιώνα. Να εφοδιάσουμε τους εκπαιδευτικούς με εκείνες τις ικανότητες (και το υλικό) που έχουν ανάγκη έτσι ώστε οι μαθητές τελικά να ευχαριστιούνται και να πετυχαίνουν τη μάθηση στη γεωγραφία.’

Γεωγραφία για τον 21^ο Αιώνα;

Ας αφήσουμε χιλιάδες λουλούδια να ανθίσουν!

Μαζί μπορούμε να τα
καταφέρουμε...

aklonari@geo.aegean.gr

